

KANSALAISYHTEISKUNTAPOLITIIKAN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2022

Aika: 26.9.2022 klo 13-15.30
Paikka: Hybridi: Eteläesplanadi 4, Helsinki (Valtion talo, Sali 9) / [Microsoft Teams](#)

Osallistujat: (x) Kristiina Kumpula, Suomen Punainen Risti (pj.)
(varajäsen suluissa) (-) toiminnanjohtaja Virpi Dufva, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto
VALLI ry (varapj.)

(x) yksikön päällikkö Niklas Wilhelmsson, Demokratia- ja
julkisoikeusosasto, oikeusministeriö
(x) (kehittämisenneuvos, Kaisa Tiusanen, Esikunta, oikeusministeriö)

(x) ylitarkastaja Kari Niemi-Nikkola, Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto,
opetus- ja kulttuuriministeriö
(x) (suunnittelija Anssi Pirttijärvi, Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto,
opetus- ja kulttuuriministeriö)

(-) kehittämisjohtaja Harri Martikainen, Hallinto- ja kehittämisosasto,
sisäministeriö
(-) (erityisasiantuntija Leena Seitovirta, Hallinto- ja kehittämisosasto,
sisäministeriö)

(x) sosiaalineuvos Markus Seppelin, Yhteisöt ja toimintakyky –osasto,
sosiaali- ja terveysministeriö
(x) (erityisasiantuntija Elina Varjonen, Yhteisöt ja toimintakyky –osasto,
sosiaali- ja terveysministeriö)

(x) työmarkkinaneuvos Tuija Oivo, Työllisyys- ja toimivat markkinat
osasto, työ- ja elinkeinoministeriö
(-) (ohjausneuvos Jussi Toppila, Ohjausyksikkö, työ- ja
elinkeinoministeriö)

() yksikön päällikkö Riina Riikka Heikka, Kehityspoliittinen osasto,
ulkoministeriö
(-) (yksikön päällikön sijainen Mika Mickelsson, Viestintäosasto,
ulkoministeriö)

(-) neuvotteleva virkamies Markku Mölläri, Kunta- ja aluehallinto-osasto,
valtiovarainministeriö
(x) (finanssineuvos, yksikön päällikkö Katju Holkeri, Valtionhallinnon
kehittämisosasto, valtiovarainministeriö)

(-) lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi, Johdon tuki, ympäristöministeriö
(x) (erityisasiantuntija Heta-Elena Heiskanen, Ympäristönsuojeluosasto,
ympäristöministeriö)

(x) erityisasiantuntija Päivi Kurikka, Strategiayksikkö, Suomen Kuntaliitto
(-) (asiantuntija Eero Ylimentalo, Strategiayksikkö, Suomen Kuntaliitto)

() yhteiskuntasuhteiden päällikkö Ilmari Nalbantoglu, Suomen Olympiakomitea ry

(x) (pääsihteeri Henrika Backlund, Finlands Svenska Idrott r.f)

(x) toiminnanjohtaja Anna Munsterhjelm, Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi ry

(x) (toiminnanjohtaja Ulla Siimes, Lastensuojelun Keskusliitto ry)

(x) järjestöpäällikkö Riitta Kittilä, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry

() (~~sozialipoliittinen asiantuntija Oscar Ohlis, SAMS-Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf~~)

(-) pääsihteeri Rosa Meriläinen, Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry

(x) (puheenjohtaja Marita Salo, Opintokeskukset ry)

(x) puheenjohtaja Harri Hölttä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry

(-) (toiminnanjohtaja Christell Åström, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry)

(-) hallituksen jäsen Ikechukwu Ude-Chime, RASMUS - Rasismien ja muukalaispelon vastainen yhdistys ry

(x) (pääsihteeri Tomi Timperi, Miesjärjestöjen keskusliitto ry)

(x) toiminnanjohtaja Annu Lehtinen, Suomen Pakolaisapu ry

(x) (koordinaattori Petri Öhman, Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö ry)

() ~~toimitusjohtaja Ulla Nord, Yhteiskunnallisten yritysten liitto Arvo ry~~

(-) (kehittämispäällikkö Hannamari Heinonen, Suomen Yrittäjät ry)

(x) yliopiston lehtori Petri Ruuskanen, Jyväskylän yliopisto, yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos

(x) (toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen, Tieteellisten seurain valtuuskunta)

(x) toiminnanjohtaja Anne Porthén, Kansalaisareena ry

(-) (Vehmersalmen pitäjäraadin puheenjohtaja Mauno Kumpulainen, Pitäjäraadit Kuopion maaseutualueilla)

Sihteeristö:

Liisa Männistö, oikeusministeriö

Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö

Kutsutut asiantuntijat:

Toni Ahva, Suomen Olympiakomitea ry

Veera Florica-Rajala (Förbundet Finlands Svenska Synskadade)

Waltraud Heller, Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Dalla Jantunen, oikeusministeriö

Ulla Kiuru, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Eevamari Laaksonen, ulkoministeriö

Iida Laurila, Suomen Nuorisovalinnan kattojärjestö Allianssi ry (perui)
Hanna Rönty, oikeusministeriö
Mari Tähjä, Kansalaisareena ry

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.02. Todettiin läsnäolijat.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 3.1)

Hyväksyttiin muutoksitta.

4. Muutokset neuvottelukunnan kokoonpanoon

Sihteeristö kertoi vireillä olevista kokoonpanon muutoksista. Yhden jäsenen (ulkoministeriö) ja yhden varajäsenen (FSS) osalta päätös on lähetetty ministeriön johdon hyväksyttäväksi. Näiden muutosten sukupuolijakauma varajäsenistön osalta alittaa tasa-arvolain kiintiösäännöksen asettaman vähimmäismäärän. Uudet jäsenet kutsuttiin asiantuntijoina tähän kokoukseen. Kahden tiedossa olevan jäsenmuutoksen (Olympiakomitea, Arvo-liitto) osalta ei vielä ole nimeämisehdotuksia.

Sihteeristö muistutti, että henkilömuutosten yhteydessä tulisi nimetä sekä mies- että naispuoliset ehdokkaat uusiksi jäseniksi tai varajäseniksi.

5. EU:n perusoikeusviraston raportin ”[Euroopan kansalaisyhteiskunta edelleen paineen alla – vuoden 2022 tiedot](#)” esittely

EU:n perusoikeusviraston (FRA) projektipäällikkö Waltraud Heller esitteli FRA:n vuoden 2022 kansalaisjärjestöraportin keskeiset sisällöt. Esittely tapahtui englanniksi.

Raportin mukaan myönteisestä kehityksestä huolimatta kansalaisyhteiskunnalla on edelleen Euroopassa edessään lukuisia haasteita, jotka vaihtelevat häirinnästä rajoittaviin lakeihin. Kansalaisyhteiskunnalle on taattava Euroopassa suotuisampi toimintaympäristö. Suomesta nostetaan raportissa esiin positiivisina esimerkkeinä mm. kansalaisjärjestöjen osallistuminen rasmin ja vihapuheen torjuntaa ja yhdenvertaisuutta koskeviin politiikkatoimiin. Suomea kuitenkin käsitellään raportissa varsin vähän.

FRA on tuottanut kansalaisjärjestöraportteja vuodesta 2018. Sillä on laaja kansalaisyhteiskuntaverkosto, johon toivottaisiin myös enemmän jäseniä Suomesta. Heller toivoi, että KANEn ja FRA:n välistä yhteistyötä voitaisiin syventää. Päätettiin jatkaa yhteistyötä myöhemmin etenkin yksityiskohtaisempien kehityskohteiden osalta.

Kommenttipuheenvuoron pitänyt erityisasiantuntija Hanna Rönty oikeusministeriöstä kannusti suomalaisia järjestöjä liittymään FRA:n kansalaisyhteiskuntaverkostoon.

6. KANEn eduskuntavaali- ja hallitusohjelmataavoitteet 2023 (liitteet 6.1 ja 6.2) ja [ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset 2022](#)

KANEn työryhmä on valmistellut ehdotuksen neuvottelukunnan eduskuntavaali- ja hallitusohjelmataavoitteiksi 2023 sekä niistä viestimiseksi. Puheenjohtaja esitteli luonnoksen.

Keskustelussa toivottiin osallisuusteemaan lisättäväksi yhdenvertaisuus- ja saavutettavuusnäkökulmia. Ehdotettiin myös lisättäväksi ajankohtaista tilannetta peilaava kohta kansalaisyhteiskunnan toimijoiden roolista kriisitilanteissa ja poikkeusoloissa. Lisäksi toivottiin, että kestävä kehityksen merkitystä ja järjestö-sanan muotoiluja selkeytetään. Sovittiin jatkovalmistelusta. Tavoitteet tullaan julkistamaan 3.10.2022 kansalaisjärjestöakatemia-yhteydessä.

Päätettiin, että hallitusohjelmataavoitetyöryhmän toimeksianto täydennetään siten, että tavoitteita edelleen konkretisoidaan esimerkiksi hallitusneuvotteluja silmällä pitäen.

Otettiin tiedoksi 12.9.2022 julkaistut ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset 2022.

7. Ajankohtaiset tilannekatsaukset (liitteet 7.1-7.2)

- Valtionavustushanke: erityisasiantuntija Mikko Lehtonen valtiovarainministeriöstä kertoi valtionavustushankkeen tämänhetkisestä tilanteesta. Valtionavustustoimintaa kehitetty ja uusi haeavustuksia-palvelu on pilottivaiheessa. Loppuvuonna tarkoitus tarkastella etenkin raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä. Selvityksessä on järjestöjen mahdollisuus käyttää valtionavustusta varainhankintaan. Lehtonen toivoi neuvottelukunnan jäseniltä kommentteja hankkeesta.
- Avoimen hallinnon ohjelma: todettiin valtiovarainministeriön kirjallinen esitys toimeenpanon etenemisestä. KANEn jäsen työryhmässä, Sosten järjestöpäällikkö Riitta Kittilä kertoi, että avoimen hallinnon ohjelmassa on ollut konkreettisia tavoitteita, joita on myös saavutettu (mm. Kansalaisjärjestöakatemia, eOppiva koulutus, dialogien edistäminen). Seuraava toimintaohjelma rakennetaan ensi kevään ja kesän aikana. Kittilä nosti esiin, että kansalaisyhteiskunnan näkökulmia kannattaisi nostaa toimintaohjelmaan. Päätettiin pitää asiaa neuvottelukunnan esityslistalla.
- Katsaus sisäisen turvallisuuden asiantuntijaverkoston työhön. KANEn jäsen verkostossa, LSKL:n toiminnanjohtaja Ulla Siimes kertoi, että toiminta on käynnistynyt tauon jälkeen, mutta hitaasti. Ei toistaiseksi muuta kerrottavaa.

8. Muut asiat

- [Kansalaisjärjestöakatemia 3.10.2022](#)
[Kansallinen demokraatiapäivä 13.10.2022](#)
Neuvottelukunnalle annettiin kutsut tiedoksi.
- Järjestöjohdon foorumi Korpilammella 17.-18.1.2022. Työvaliokunnassa on pohdittu KANEn osallistumista foorumiin, mm. tieteentekijöiden ja järjestöjen välisen dialogin näkökulmasta. Puheenjohtaja lähestyy tieteentekijöitä aiheesta.

- Siimes toi neuvottelukunnalle tiedoksi, että järjestöjä kuullaan YK:n lapsen oikeuksien komiteassa kuluvalle viikolla.
- Heiskanen toi neuvottelukunnalle tiedoksi ympäristöministeriön lausuntopyynnön kansallisesta ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelmasta. Heiskanen tiedusteli järjestöjen ja KANEn halukkuutta lausua asiasta.
- Kerrottiin, että naisten oikeuksien komitea kuulee Suomea lokakuussa.
- Sihteeristö toi varapuheenjohtajan puolesta neuvottelukunnan tiedoksi, että MIPAA-toimintasuunnitelman julkilausuma Madridin kansainvälisestä toimintasuunnitelmasta julkaistaan myös suomeksi. MIPAA on ensimmäinen maailmanlaajuinen sopimus, jossa ikääntyneet tunnustetaan yhteiskuntiansa kehityksen edistäjiksi ja jossa hallitukset veloitetaan ottamaan ikääntyminen huomioon kaikissa politiikoissa. Kun käännös valmistuu, se lisätään Tiimeriin ja neuvottelukunnan jäsenille lähetetään linkit verkkosivuille.

9. Seuraavat kokoukset

15.11.2022 klo 13-16

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.55.